

Motion till riksdagen

1989/90:So464

av Ulla Tillander m.fl. (c)

Tidsgränserna för abort

Under år 1988 genomfördes 37 500 aborter. Antalet har ökat för varje år. I socialutskottet har vi med anledning av motioner år efter år diskuterat abortfrågan och varje gång har det funnits anledning att ge uttryck för en oro över utvecklingen. Särskilt oroande är det när aborterna bland de unga ökar.

För något år sedan skrev socialutskottet "att förutsättningarna för en abortlagstiftning baserad på den angivna huvudprincipen om kvinnans rätt att själv inom vissa tidsgränser besluta om abort rycks undan om endast en misstanke uppstår att utsortering av individer, som av olika skäl bedöms som mindre önskvärda, sker med lagens hjälp, eller att lagen tillämpas så "generöst" att abort sker av foster, som – om de vore önskade – skulle kunna räddas till livet."

Det har många gånger understrukits att abort inte skall få ersätta preventivmedel. Och det har rätt full enighet om att en abort alltid är en nödlösning för både individen och samhället.

Vi har i socialutskottet också varit inne på tanken att beslutet om artonde havandeskapsveckan som en övre tidsgräns för abort utan särskilt tillstånd borde omprövas. En anledning till en skärpning av attityderna beror på att man har gått ifrån uppfattningen att se fostret som en del av kvinnans kropp och att man i stället utgår ifrån att modern och fostret är två individer.

Abort får aldrig ses som en teknisk fråga om t.ex. olika preventivmedelsmetoder. Det är viktigt att den moraliskt motiverade känslan för att det faktiskt råder en intressekonflikt bevaras. Det finns hos många en djupt grundad etisk insikt om att fostrets, människoblivandets, det ofödda barnets värde inte får trädas för när. Alla skulle förlora på en utveckling som innebär att känslan av moraliskt dilemma upphör eller försvagas. Mot denna bakgrund inser man att när antalet aborter ökar så kraftigt som det har gjort och när antalet kvinnor som gång på gång genomgår aborter också ökar, innebär det en risk för den humana människosyn som mycket i vårt samhälle bygger på. Det sker en avtrubning av känslan för livet.

Att en kvinna hamnat i en abortsituation beror i många fall på den sociala situation som hon befinner sig i. Därför måste det finnas tillgång till en rådgivning som ger möjlighet att diskutera olika frågor och som ger den abortsökande upplysningar om samhällets möjligheter till hjälp och stöd. En anledning till att det är nödvändigt att samhället tar sitt ansvar är att den abortsök-

kande kvinnan ofta kan beskrivas som lågavlönad, övergiven och förtvivlad. En lång kedja av orsaker kan ha lett fram till allt detta.

Mot. 1989/90
So464

Nya problem har också uppkommit som inte förutsågs när den nuvarande abortlagen antogs. Jag tänker på fosterdiagnostiken. I många fall står de nya möjligheterna i livets tjänst. Men det finns ändå anledning att fråga vad abortlagen innebär i detta perspektiv. Det finns en risk att man öppnat för något som det är svårt att se konsekvenserna av. En kvinna har rätt att begära abort av vilket skäl som helst. En fosterdiagnos kan göras mycket detaljrikt. Om en kvinna får tillgång till den kunskap som fosterdiagnosen ger har hon fortfarande en laglig rätt att begära abort av allvarliga skäl eller av bagatellartade skäl, t.ex. fostrets kön. Det betraktar vi nu som oetiskt men det finns risk för att det bidrar till att antalet aborter ökar. Detta är ytterligare en anledning att skärpa tidsgränserna för abort.

Det finns enligt min mening anledning att sätta en gräns för abort vid tolfte havandeskapsveckan. Därefter mellan den tolfte och den artonde veckan får abort utföras endast efter särskilt tillstånd. En skärpning av lagstiftningen kan bidra till den markering av frågans vikt som är nödvändig.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en skärpning av tidsgränserna för abort.

Stockholm den 18 januari 1990

Ulla Tillander (c)

Roland Larsson (c)

Rune Backlund (c)

Göran Engström (c)

Kersti Johansson (c)

Marianne Jönsson (c)